
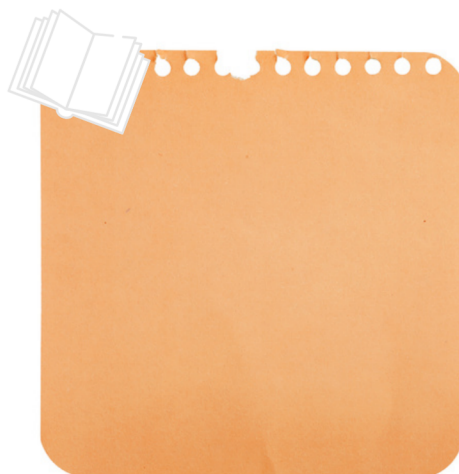

3.3 Skaitytojų klubas. Knygos pristatymas

Skaitydami tekstus apie Antigoną įsitikinote, kad knygomis, pasakojimais perduodama išmintis apie universalias žmonijos patirtis. Antikos paveldas ir jo interpretacijos lietuvių literatūroje, pasaulio kultūroje mums parodo, kad jis nėra negyvas – juo perduodama žinia liudija, kad žmogus visada yra akistatoje su dideliu, dažnai tokiu priešišku, pasauliu ir savimi. Pasiduoti, prisitaikyti ar likti ištikimam sau ir kitiems, įsipareigoti savo artimiesiems, bendruomenei? – tokią dilemą sprendžia ne tik Senovės Graikijos mito, Sofoklio tragedijos ar J. Degutytės eilėraščio herojė. Kiekvienas jūsų esate susidūrę, susiduriate ar dar susidursite su šiuo klausimu. Lietuvių tautos istorija mums (knygomis, vaizdiniais ir žodiniiais pasakojimais) tai atsakingai liudija – visi esame tos *Antigonės*, kai apsisprendžiame ginti savo vertybes, kai pasipriešiname jėgai, neteisybei, blogiui. „Antigonės apsisprendimo ženklas lydi kiekvieną, kuriam unikalioje, nepakartojamoje situacijoje, atsispiriant minios spaudimui, tenka drąsiai apsispręsti unikaliu, nepakartojamu būdu“, – įsitikinęs filosofas N. Kardelis. Tad su knygomis ir apie knygų perduodamas patirtis kalbėsime *Skaitytojų klube*.

 1 užduotis. Kokias knygas skaitote? Kodėl jas renkatės? Ką jose atrandate? Jei galite atsakyti į šiuos klausimus, vadinasi, pripažįstate knygos vertę ir jau esate *Skaitytojų klubo* nariai. Užrašykite, kokios 6 knygos (nesvarbu, kada skaitytos) jums yra padariusios didžiausią įspūdį. Glaustai paaiškinkite, kodėl.

3.3 Skaitytojų klubas. Knygos pristatymas

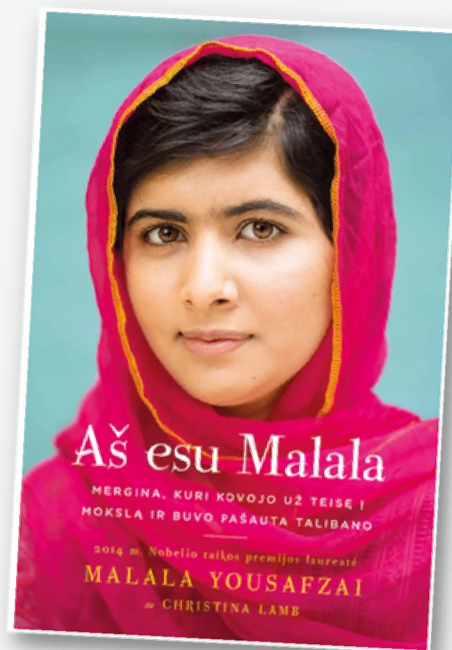
! Jūsų bendraamžius Faustą ir Vakarę taip paveikė Antigonės dramos ir ištikimybės istorija, kad jie nusprendė rasti šiuolaikinių knygų apie žmogaus narsą, drąsą, ištikimybę ir įsipareigojimus sau ir artimiesiems.

 2 užduotis. Susipažinkite su bendraamžės pasirinkta knyga ir paaiškinkite, kas ją paskatino skaityti šį kūrinį. Kaip vertinate jos pasirinkimą?

„Ėmus valdyti Talibanui, mūsų mokykla neturi jokio ženkle, puošnios žalvario durys neišduoda, kas už jų slepiasi. Mums, mergaitėms, tos durys buvo kaip magiškas įėjimas į ypatingą pasaulį.“

Malala, kaip ir Antigonė, jau tapo beveik bendriniu vardu. Apie šią drąsą merginą sužinojau iš žiniasklaidos. 2014 m. (tuo metu jai buvo 17 metų) ji buvo apdovanota Nobelio taikos premija. Kovotoja už moterų teises, už teisę į švietimą. Pasirodo, vienuolikos metų ji urdu kalba ėmė rašyti tinklaraštį į BBC apie tai, kaip pasikeitė gyvenimas, kai Pakistane įsigalėjo Talibano režimas. Pasirinkusi Gulos Makai slapyvardį, Malala Juzafsai pasakojo apie šeimos kovą už mergaičių išsilavinimą vyriškame, terorizmo valdomame pasaulyje. 2012 m. dėl to į ją buvo pasikėsinta. Laimei, ji pasveiko, kiek radau internete, ją išgelbėjo Jungtinės Karalystės medikai. Be to, mergina išmoko anglų kalbą ir tapo aktyviste už teisę į mokslą. Dabar gyvena Anglijoje, Oksfordo universitete jau įgijo bakalauro laipsnį. 2013 m. knygą „Aš esu Malala“ ji parašė kartu su Kristina Lamb (Christina Lamb). 2015 m. apie Malalą (šitas vardas tėvų jai buvo duotas afganų poetės ir kovotojos už moterų teises garbei) buvo sukurtas dokumentinis filmas. Labai noriu kuo greičiau perskaityti šią istoriją apie šiuolaikinę Antigonę, pasiryžusią taikiam protestui prieš galią, kuri atima pasirinkimą. Iš anksto spėju, kad mane, kaip paauglę, knyga paskatins pergaltoti savo gyvenimo tikslus. Nenoriu moralizuoti, bet jau žinau, kam ir kodėl rekomenduosiu ją perskaityti. Tik dar neišsiaiškinau, koks knygos žanras...

Malala Yousafzai ir Christina Lamb (2014). *Aš esu Malala*. Vertė Gabrielė Virbickienė. Vilnius: Alma littera

3.3 Skaitytojų klubas. Knygos pristatymas

 3 uždutis. Susipažinkite su bendraamžio pasirinkta knyga ir paaiškinkite, kas jį paskatino skaityti šį kūrinį. Kaip vertinate jo pasirinkimą?

„Karus kažkas pradeda, kažkas tampa nugalėtojais, tačiau našlės ir vaikai pralaimi visada. Antrasis pasaulinis karas pasibaigė, jie – tarp pralaimėjusių, nes žuvusieji buvo jų tėvai, o našlės – jų motinos. Pasaulis plytėjo piktas ir pavargęs. O jie – tik vaikai. Tačiau – vilko vaikai.“

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro tinklalapyje radau parodą „Vilko vaikai“. Sudomino pavadinimas, peržiūrėjau. Tiesą sakant, stipriai paveikė aprašymai apie tai, ką išgyveno iš Rytų Prūsijos pabėgę vaikai. Ieškojau internete daugiau informacijos – taip ir atradau Alvydo Šlepiko knygą „Mano vardas Marytė“. Dar anksčiau buvau girdėjęs apie šitą knygą. Pavadinimas iš pradžių kažkaip banaliai skambėjo. Maniau, gal koks lengvas romanas, net negalvojau jos skaityti, bet dabar jau tikrai esu pasiruošęs perskaityti. Rašytojas, aktorius ir režisierius A. Šlepikas pasakoja, kad „vilko vaikų“ tema pati jį susirado 1996 m., kai vienas režisierių pasiūlė kurti filmą apie Rytprūsių vaikus. Taip, matyt, tema pagavo ir nepaleido. Knyga parašyta remiantis tikra istorija. Pagrindinė veikėja – Renatė. Visur anonsuose cituojami žodžiai: „Aš esu Marytė“, – tai vieninteliai žodžiai, kuriuos pasakyti lietuviškai Renatę išmoko senukų pora, atvežusi ją į Lietuvą.“ Knyga išspausdinta 2012 m. ir iš karto išrinkta 2012-ųjų „Metų knyga“, tais pačiais metais pateko į kūrybiškiausių knygų sąrašą. Ji iki dabar populiari Lietuvoje, verčiama į kitas kalbas. Didžiojoje Britanijoje „Mano vardas – Marytė“ pateko į leidinio „The Times“ sudarytų geriausių 2019 m. knygų sąrašą. Man atrodo, kad šita knyga apie pokario Antigoną, kuri tyliai ir ištikimai saugojo savo šeimos atminimą. Tai tikrais istorijos ir gyvenimo faktais paremta knyga, manau, dėmesio vertas kūrinys.

Alvydas Šlepikas (2016). *Mano vardas Marytė*. Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla

„Pakartok, mieloji, pakartok ir gerai įsimink. Esu Monika Šukat, gimusi Gumbinėj, 1936 metų kovo 9 dieną, Evos ir Rudolfo dukra. <...> Aš – vokietė.“

3.3 Skaitytojų klubas. Knygos pristatymas

4 uždutis. Pasirinkite ir perskaitykite knygą. Pasirinkta forma ją pristatykite Skaitytojų klubui.

Patarimai

- Pasidomėkite knygos autoriumi (kas paskatino jį parašyti šią knygą).
- Paskaitykite atsiliepimų apie knygą, kritikų vertinimų.
- Išsikelkite tikslą, kurio siekiate skaitydami knygą. Perskaitę prie jo grįžkite ir įsivertinkite, ar pavyko pasiekti, kokių sunkumų kilo ir pan.
- Įdomiausias vietas paskaitykite garsiai, pacituokite.
- Skaitydami pildykite pasirinktą knygos aptarimo lapą, užsirašykite kylančių klausimų.
- Palyginkite, koks (-ia) buvote iki šios knygos skaitymo ir koks (-ia) tapote, kai perskaitėte šią knygą.
- Pasirinkite klausytojus sudominančią pristatymo formą, būdą (žr. *Naudingos nuorodos: bibliotekos tinklalaidė: Knygų pristatymo konkursas*).
- Pristatydami atskleiskite, kuo jums asmeniškai naudinga, svarbi, vertinga skaityta knyga (ką padėjo suprasti, atrasti, pastebėti ar pan.).
- Aptarkite skaitant kilusius klausimus, pasidalykite, ar pavyko rasti ar suprasti atsakymus.
- Pateikite rekomendacijų: kam ir kodėl rekomenduojate šią knygą perskaityti.
- ☀️ Baikite kūrybiškai – citata, šūkiu, mįsle, klausimu, palyginimu (pvz., *Ši knyga – tai tarsi pasivaikščiojimas po ažuolų giraitę, kai eidamas jauti senovės dvelksmą, uodi gilių kvapą, matai didelius ažuolus ir imi suprasti gamtos didybę*).
- Pasirinkę, perskaitę ir pristatę knygą pažymėkite (++ – taip, + – iš dalies, - – ne), kurių patarimų pavyko paisyti.

5 uždutis. Skaitymas yra tarsi karstymasis (angl. *climbing*) knygų siena. Įsivertinkite, koks esate skaitytojas ir pranešėjas: pažymėkite, kur esate, ir parašykite komentarą ir palinkėjimą sau.

Komentaras: _____

Palinkėjimas: _____

3.3 Skaitytojų klubas. Knygos pristatymas

Knygos aptarimas

I variantas

Klausimai / užduotys	Atsakymai / Komentarai
Kas yra šios knygos autorius?	
Koks knygos pavadinimas?	
Koks šios knygos žanras, pobūdis?	
Išvardykite kelis ryškiausias šios knygos veikėjus.	
Kur vyksta veiksmas?	
Kada vyksta veiksmas?	
Kuris veikėjas yra pagrindinis? 3–5 žodžiais jį apibūdinkite.	
Apie ką pasakojama šioje knygoje?	
Kaip manote, kas šiame kūrinyje yra svarbiausia?	
Užrašykite 1–3 prasmingas kūrinio citatas (prisiminkite citatų skyrybą „...! / . / ? / “), naujų žodžių.	
Kas jus sudomino šioje knygoje?	
Užrašykite 1–3 argumentus, kodėl šį kūrinį verta skaityti.	
Apie ką ši knyga skatina susimąstyti?	
Vienu sakiniu (šūkiu) apibendrinkite knygą.	

3.3 Skaitytojų klubas. Knygos pristatymas

Knygos aptarimas

II variantas

1. Knygos autorius (-ė): _____
2. Pavadinimas: _____
3. Knygos tikslas: _____
4. Kokiems skaitytojams skirta ši knyga? _____

5. Pagrindinė knygos mintis:

6. Įsivaizduokite, kad esate žurnalistas (-ė). Sugalvokite 3 klausimus, kuriuos norėtumėte pateikti knygos autoriui ar pasirinktam veikėjui.

1. _____
2. _____
3. _____

7. Veiksmo laikas: _____

8. Veiksmo vieta: _____

9. Apibūdinkite pasirinktą knygos veikėją (išvaizdą, būdo bruožus, pomėgius, elgesį, vertybes, santykius su kitais žmonėmis). Kaip jį vertinate?

10. Įsivaizduokite, kad esate knygos redaktorius (-ė). Padiskutuokite su knygos autoriumi: pakomentuokite 1-2 vietas, kurias reikėtų pakeisti, arba pasiūlykite, kaip galima būtų papildyti knygą.

11. Įsivaizduokite, kad esate leidėjas (-a). Užrašykite 2-3 argumentus, kodėl skaitytojai turėtų perskaityti šią knygą.

12. Įsivaizduokite, kad socialinio tinklo grupėje „Skaitytojų klubas“ komentuojate skaitytas knygas. Pakomentuokite šią knygą: kokios problemos joje keliamos, ką atradote, praradote skaitydamas (-a) ir pan.
